

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedy JUDr. Petra Průchy a soudců JUDr. Jaroslava Vlašína a JUDr. Jana Rutsche v právní věci žalobce: **Ing. P. S.,** zastoupený obecným zmocněncem Mgr. Ing. O. H., proti žalovanému: **Krajský úřad kraje Vysočina,** se sídlem Žižkova 1882/57, Jihlava, o přezkoumání rozhodnutí žalovaného ze dne 19. 1. 2011, sp. zn. OOSČ 6771/2010 OOSC/251/ZK, č.j. KUJI 4847/2011, v řízení o kasační stížnosti žalovaného proti rozsudku Krajského soudu v Brně ze dne 3. 8. 2011, č. j. 57 A 25/2011 – 28,

takto:

I. Kasační stížnost **se zamítá.**

II. Žádný z účastníků **nemá** právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.

Odůvodnění:

Včas podanou kasační stížností napadl žalovaný (dále též „stěžovatel“) v záhlaví uvedený rozsudek Krajského soudu v Brně, kterým zrušil jeho shora citované rozhodnutí. Jím žalovaný zamítl odvolání žalobce a potvrdil rozhodnutí Městského úřadu Havlíčkův Brod ze dne 27. 9. 2010, č. j. DOP/636/2010-8. Tímto rozhodnutím byl žalobce uznán vinným ze spáchání přestupku proti bezpečnosti a plynulosti provozu na pozemních komunikacích dle § 22 odst. 1 písm. f) bod 4 zákona č. 200/1990 Sb., o přestupcích, ve znění dalších předpisů (dále jen „zákon o přestupcích“), v souvislosti s porušením § 18 odst. 3 a § 4 písm. b) zákona č. 361/2000 Sb., o provozu na pozemních komunikacích a o změnách některých zákonů, ve zní pozdějších předpisů (dále jen „zákon o silničním provozu“). Za přestupek mu byla udělena pokuta ve výši 2000 Kč a dále byl zavázán povinností nahradit státu náklady spojené s řízením o projednání přestupku ve výši 1000 Kč.

Žalovaný v odůvodnění žalobou napadeného rozhodnutí konstatoval, že dne 19. 2. 2010 obdržel správní orgán od příslušného policejního orgánu oznámení o přestupku, z něhož vyplývá, že žalobce na dálnici D1 v km 94 ve směru jízdy na Prahu v k.ú. Kamenice dne 11. 2. 2010 v 15:46 hod. jako řidič motorového vozidla BMW, reg. zn. X, překročil nejvyšší dovolenou rychlost jízdy 130 km/hod. o 17 km, kdy mu byla naměřena (po odečtení tolerance) rychlost 147 km/hod. Součástí oznámení byl i CD nosič, na kterém je uložen videozáznam předmětného vozidla s ukazatelem údaje o rychlosti jízdy a čase měření. Žalobce se odmítl k přestupku vyjádřit a oznámení odmítl podepsat.

Oznámení o zahájení řízení bylo žalobci doručeno 19. 5. 2010. Dne 28. 7. 2010 proběhlo ve věci ústní jednání, na němž žalobce zastupoval obecný zmocněnec, který požádal o lhůtu pro písemné vyjádření k podkladům rozhodnutí. Toto vyjádření žalobce správnímu orgánu 1. stupně včas zaslal. Ten následně rozhodl, jak shora uvedeno.

S odvolacími námitkami, které v zásadě korespondovaly s námitkami vznesenými žalobcem v jeho vyjádření před správním orgánem 1. stupně, se žalovaný vypořádal následovně.

Pokud jde o námitku, že policejní vozidlo jehlo v těsné blízkosti za vozidlem žalobce, čímž s velkou pravděpodobností došlo ze strany policistů k porušení zákona o silničním provozu, neboť nedodrželi bezpečnou vzdálenost mezi vozidly, žalovaný uvedl, že se *„odkazuje na vyjádření správního orgánu I. stupně“*. Dodal, že zařízení PolCam je vybaveno zoom objektivem a přiblížení vozidla obviněného prostřednictvím tohoto objektivu může vyvolat dojem, že služební vozidlo nedodrželo bezpečnou vzdálenost za vozidlem žalobce.

S tvrzením žalobce, že jednal v krajní nouzi, neboť při předjíždění pomalejšího vozidla za něj přijel velkou rychlostí osobní vůz, jemuž se zvýšením rychlosti snažil levý jízdní pruh uvolnit, se žalovaný neztotožnil. Z videozáznamu je podle něj zřejmé, že vozidlo žalobce jede v levém jízdním pruhu, přičemž pravý jízdní pruh je prázdný. Pokud se žalobce cítil ohrožen za ním rychle jedoucím vozidlem, měl možnost bez problému přejet do pravého jízdního pruhu bez toho, že by musel zrychlit.

S námitkou týkající se nedodržení návodu k obsluze, kdy dle žalobce je důležitým faktorem zejména udržení stejné vzdálenosti mezi vozidly na začátku a na konci měření, se žalovaný vypořádal tím, že při měření rychlosti žalobcova vozidla byla použita metoda tzv. měření rychlosti v režimu automatického ukončení měření po ujetí nastavené dráhy. Dodržení žalobcem zmíněné podmínky v takovém případě nutné není (na rozdíl od měření metodou tzv. měření rychlosti s měřením času a vzdálenosti). Dle žalovaného tak návod k obsluze měřícího přístroje PolCam dodržen byl. Navíc na videozáznamu je obsažen i údaj o aktuální rychlosti policejního vozidla, které po celou dobu měření kopírovalo jízdu žalobcova vozidla, která neklesla pod 151 km/hod.

Žalobce se dále hájil tím, že jako výstup z měření lze použít videosekvenci nebo dva tištěné snímky, a to jeden v okamžiku zahájení měření druhý v okamžiku ukončení měření, přičemž měřené vozidlo musí být na druhém snímku zobrazeno ve stejné nebo menší velikosti při nezměněném zoom objektivu. Z přiložených snímků je dle žalobce

zřetelné, že tato podmínka splněna nebyla. K tomu žalovaný uvedl, že v dané věci vzal správní orgán 1. stupně jako podklad pro své rozhodnutí právě videosekvenci. Argumentace rozdílnou velikostí dvou snímků tedy není namístě, a proto se jí dále nezabýval.

Ohledně námitky týkající se absence osvědčení o způsobilosti obsluhy měřícího zařízení se žalovaný rovněž odvolal na závěry prvoinstančního správního orgánu s tím, že toto vyjádření se vztahuje i na další osvědčení, která nejsou dle žalobce doložena. Doložení těchto ověření považoval pro zjištění skutkového stavu věci za nadbytečné. Za podstatné považoval, že při měření byl dodržen návod k obsluze a že při měření rychlosti bylo použito zařízení s řádným a platným ověřovacím listem.

Pokud šlo o druh a výměru trestu, měl správní orgán 1. stupně dle žalovaného řádně vyhodnotit všechna kritéria vymezená v § 12 odst. 1 zákona o přestupcích. Přihlédl jak k osobě pachatele (zejména k výpisu z EKŘ, který byl součástí spisového materiálu a podle něhož se žalobce stejného přestupku již jednou dopustil), posuzoval závažnost přestupku a způsob jeho spáchání. Vyhodnocením těchto kritérií odpovídá výše sankce stanovená v polovině možné sazby. Proto žalovaný rozhodl, jak shora uvedeno.

Krajský soud v Brně se s některými ze závěrů žalovaného neztotožnil. Na základě četných odkazů na judikaturu zejména Nejvyššího správního soudu uzavřel, že s ohledem na žalobcovy námitky bude nutné doplnit dokazování předně výslechem svědků, a to obou policistů, ke způsobu jejich jízdy a ke způsobu použití silničního rychloměru PolCam PC2006. Tedy zda byli seznámeni s návodem k jeho požití, popřípadě zda pro použití uvedeného měřícího přístroje byli proškoleni. Dle krajského soudu totiž zatím nebylo prokázáno, zda policisté vědomě neiniciovali spáchání dopravního přestupku žalobcem a zda při měření jeho rychlosti jízdy postupovali správně a v souladu se zákonem. Jenom tak bude skutkový stav věci možno zjistit náležitě a bez pochybností.

Dále vytkl krajský soud správním orgánům, že při ústním jednání o přestupku dne 28. 7. 2010 důkaz žalobcovou evidenční kartou řidiče proveden nebyl (přestože se ve správním spise nachází), ačkoliv při ukládání sankce ze skutečností uvedených v této kartě správní orgány vycházely a přihlédly k nim jako k přitěžující okolnosti. K ostatním žalobním námitkám (které se v podstatě shodovaly s námitkami odvolacími) se nevyjádřil, protože uvedená pochybení správních orgánů shledal dostačujícími pro zrušení napadeného rozhodnutí a vrácení věci žalovanému k dalšímu řízení.

Stěžovatel podal kasační stížnost z důvodu uvedeného v § 103 odst. 1 písm. a) zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“). Podle něj krajský soud nesprávně posoudil právní otázku rozsahu dokazování, které bylo nutné ke zjištění stavu věci, o němž nejsou důvodné pochybnosti a dále též v rozporu se zásadou proporcionality přistoupil ke zrušení žalovaného rozhodnutí z důvodu tvrzeného procesního pochybení, které však v žádném případě nemělo za následek zkrácení práv žalobce.

Vyjádřil přesvědčení, že správní řízení nebylo stiženo žádnou vadou, která by mohla být důvodem ke zrušení rozhodnutí. V jeho průběhu byl správními orgány zjištěn stav věci, o němž nebyly důvodné pochybnosti. Bylo spolehlivě zjištěno, že žalobce

v daném místě a čase řídil vozidlo rychlostí, která nejméně o 17 km/hod. převyšovala rychlost nejvýše dovolenou a přesně za spáchání tohoto protiprávního jednání byl také žalobce uznán vinným a byla mu uložena sankce.

Pokud jde o první důvod, pro který krajský soud napadené rozhodnutí zrušil, tedy o nedostatečně zjištěný stav věci ohledně způsobu jízdy policistů a ohledně jejich postupu při měření rychlosti, konstatoval stěžovatel, že za situace, kdy z ostatních podkladů pro vydání rozhodnutí (zejména z videozáznamu pořízeného Policií České republiky) mimo jakoukoliv pochybnost vyplývá, že se žalobce přestupkového jednání, které je mu kladeno za vinu, skutečně dopustil, není další dokazování třeba. Co se týče žalobcovy námitky o jednání v krajní nouzi, odkázal na odůvodnění svého rozhodnutí.

Pokud jde o druhý důvod pro zrušení žalovaného rozhodnutí krajským soudem, stěžovatel uvedl, že výpis ze žalobcovy evidenční karty řidiče byl ke dni, kdy proběhlo ústní jednání před správním orgánem 1. stupně součástí spisového materiálu, se kterým byl dle protokolu obecný zmocněnec žalobce při tomto jednání seznámen a v jeho závěru mu byla dána možnost se ke všem podkladům pro rozhodnutí vyjádřit. Podotkl dále, že uvedený výpis nesloužil správnímu orgánu jako důkaz ke zjištění skutkového stavu věci, ale toliko jako podklad pro úvahy o stanovení druhu a výše sankce. Protokol o ústním jednání ze dne 28. 7. 2010 sice neobsahuje výslovnou zmínku o tom, že výpis byl jako důkaz proveden, zmocněnec žalobce však s jeho obsahem při jednání obeznámen byl. Absence zmínky o provedení důkazu výpisem z žalobcovy evidenční karty řidiče tak za shora uvedené situace není dle stěžovatele způsobilá atakovat zákonnost řízení, potažmo rozhodnutí správních orgánů obou stupňů.

Ze shora uvedených důvodů proto navrhl, aby Nejvyšší správní soud kasační stížností napadený rozsudek Krajského soudu v Brně zrušil a věc mu vrátil k dalšímu řízení.

Žalobce ještě podal ke kasační stížnosti žalovaného stručnou repliku. Uvedl, že žalovaný se při zjištění naměřené rychlosti neustále opírá pouze o číslovku vyjadřující rychlost jízdy, která se po skončení měření objeví na displeji měřícího zařízení uprostřed, přičemž toto bere jako směrodatný výsledek měření. Tato číslovka však vyjadřuje bez pochybnosti rychlost jízdy pouze tehdy, když jsou dodrženy všechny podmínky návodu k obsluze měřícího zařízení. Tyto podmínky však dle žalobce splněny nebyly. Za jejich naprosto zásadní porušení považoval přiblížení se policejního vozidla k žalobcovu vozidlu na konci měření. Vzhledem k extrémně krátké době měření v délce 7 sekund má jakékoliv takové přiblížení naprosto zásadní vliv na výpočet rychlosti. Ohledně způsobu jízdy policistů s ohledem na délku videozáznamu proto považoval jejich výslech za nezbytný, neboť přiblížení se policejního vozu ani ostatní žalobcem tvrzené skutečnosti nejsou na videozáznamu zachyceny. Neprovedení důkazu výpisem z evidenční karty řidiče pak dle něho nelze ponížit na úroveň administrativního pochybení, neboť se jedná o zásadní procesní vadu způsobilou jej zkrátit na jeho právech, zejména při stanovení výše sankce. Kasační stížnost tedy považoval za nedůvodnou.

Nejvyšší správní soud přezkoumal napadený rozsudek Krajského soudu v Brně z hlediska uplatněných stížních bodů, jakož i ve smyslu § 109 odst. 3 s. ř. s., a po posouzení věci dospěl k následujícím skutkovým a právním zjištěním a závěrům.

Krajský soud skutečně zrušil přezkoumávaný rozsudek ze dvou důvodů. Prvním z nich byl ten, že dle jeho názoru nebyl dostatečně zjištěn skutkový stav věci, a to zda policisté vědomě neiniciovali spáchání dopravního přestupku žalobcem a zda při měření jeho rychlosti jízdy postupovali správně a v souladu se zákonem. Přestože krajský soud dospěl k tomuto závěru víceméně na základě odkazů na judikatorní stanoviska Nejvyššího správního soudu a krajských soudů, která svými vlastními úvahami příliš neobohatil, Nejvyšší správní soud se musel s tímto důvodem zrušení rozhodnutí žalovaného ztotožnit.

Jak totiž vyplývá z jeho odůvodnění, ohledně zjištění skutkového stavu věci panuje ve věci doposud řada nejasností. A ty se týkají jak okolností, za kterých byla změřena rychlost žalobcova vozidla, tak správnosti způsobu, jakým byla změřena.

Žalobce již od správního řízení tvrdí, že byl ke zrychlení donucen tím, že jej policejní vozidlo dojelo značnou rychlostí a přiblížilo se na velmi krátkou vzdálenost za situace, kdy předjížděl vozidlo před sebou, jel v levém jízdním pruhu a měl obavy, aby nedošlo k nehodě. Ke zrychlení byl tedy donucen v důsledku porušení pravidel silničního provozu ze strany policistů provádějících měření rychlosti. Pokud by se žalobcovo tvrzení prokázalo, mohla by mít taková skutečnost skutečně významný vliv na zákonnost rozhodnutí o žalobcově přestupku. Správní orgány se s tímto tvrzením vypořádaly pouze odkazem na videozáznam, z něhož podle nich nic takového nevyplývá, pravý jízdní pruh je na něm prázdný a nic tedy nemohlo žalobci bránit, aby se do něj při pocitu nebezpečí navrátil. Správní orgány však již nijak nereagovaly na žalobcovo tvrzení, že okamžik přiblížení se policejního vozidla k jeho vozu nemůže být na videozáznamu zachycen, neboť měření rychlosti předcházel. Toto tvrzení se Nejvyššímu správnímu soudu jeví logickým a jinými důkazy vyvráceno nebylo. Již jen z tohoto důvodu považuje ve shodě s krajský soudem za nutné doplnit důkazní řízení o důkazy, které by okolnosti spojené se způsobem jízdy žalobcova vozidla a způsobem jízdy vozidla policistů před zahájením měření rychlosti (a tedy i před počátkem videozáznamu zachycujícího právě jenom a pouze průběh měření rychlosti) pomohly objasnit. A svědecké výslechy obou zasahujících policistů takovými důkazy bezpochyby jsou.

Nezbytnost jejich provedení se jeví i v souvislosti s objasněním, jak měřený rychlosti probíhalo. Nelze přehlédnout, že žalobce fundovaným způsobem zpochybňoval, zda policisté postupovali při měření rychlosti jím řízeného vozidla v souladu s Návodem k obsluze měřícího zařízení PolCam PC2006. Způsob, kterým žalovaný vyvracel žalobcova tvrzení, se Nejvyššímu soud příliš věrohodným nejeví. Tak předně neobstojí závěr žalovaného, že dojem přiblížení policejního vozidla během měření k vozidlu žalobce může být vyvolán skutečností, že měřící zařízení je vybaveno zoom objektivem. Z videozáznamu i ze snímků pořízených žalobcem z tohoto videozáznamu v okamžiku zahájení a v okamžiku ukončení měření je totiž zřejmé, že zoom objektivu měřícího řízení se během doby měření rychlosti nezměnil.

Žalovaný dále vůbec neobjasnil, proč při použití metody měření rychlosti použité v žalobcově případě (metoda „měření rychlosti v režimu automatického ukončení měření po ujetí nastavené dráhy“) není nutné dodržet podmínku stejné vzdálenosti mezi vozidly na začátku a na konci měření. Z Návodu k obsluze měřícího přístroje PolCam PC2006 totiž vyplývá něco jiného. Dle bodu 5. 2. je při použití měření rychlosti touto metodou nutno dodržet stejná pravidla jako v bodě 5. 1. Ten se týká metody „měření rychlosti s měřením času a vzdálenosti“ a shora uvedenou podmínku zakotvuje.

Za další nejasnost v odůvodnění rozhodnutí žalovaného považuje Nejvyšší správní soud jeho tvrzení, že ke snímkům pořízeným žalobcem z videozáznamu není nutno přihlížet, protože v daném případě byla jako výstup pro řešení a zpracování přestupku použita videosekvence. Právě z té ale žalobce snímek v okamžiku zahájení a snímek v okamžiku ukončení měření rychlosti pořídil. Z těchto snímků se přitom skutečně jeví, že v okamžiku ukončení měření byl policejní vůz v menší vzdálenosti od vozidla žalobce, než při zahájení měření, tedy že se k němu v průběhu měření přiblížil. Jak už bylo shora uvedeno, použití zoom objektivu v tom roli sehrát nemohlo. Přitom dle bodu 1. 1. Návodu k obsluze měřícího přístroje PolCam musí být v takovém případě měřené vozidlo na druhém snímku (tedy při ukončení měření jeho rychlosti) zobrazeno ve stejné nebo menší velikosti při nezměněném zoom objektivu. Tyto nesrovnalosti však žalovaný v napadeném rozhodnutí logickým a věrohodným způsobem nevysvětlil.

Nejvyšší správní soud považuje vyjasnění otázky, zda při měření žalobcova vozidla postupovali zasahující policisté v souladu s Návodem k obsluze měřícího přístroje PolCam PC2006 za důležité pro zákonnost rozhodnutí o spáchání předmětného přestupku. V ověřovacím listu č. 253/09 uvedeného přístroje je totiž uveden závěr, že rychloměr lze používat k měření rychlosti za dodržování Návodu k obsluze. Také z tohoto důvodu považuje za nutné doplnění důkazního řízení minimálně o výslech zasahujících policistů, případně i o další důkazy, jejichž provedení by se v dalším řízení před správními orgány ukázalo vhodným a potřebným pro řádné a úplné zjištění skutkového stavu věci.

V souvislosti s tím Nejvyšší správní soud považuje za vhodné pro průběh dalšího řízení ve věci před správními orgány konstatovat, že nepovažuje za rozhodné prokazovat, zda zasahující policisté byli pro používání měřícího přístroje PolCam nějakým způsobem školeni. Podstatné je, zda přístroj použili v souladu s návodem k jeho obsluze, tedy zda dodrželi všechna v něm stanovená pravidla pro správné měření rychlosti. K prokázání technické způsobilosti použitého měřícího přístroje pak dle Nejvyššího správního soudu plně postačuje ve správním spise založená kopie již zmíněného ověřovacího listu č. 253/9 vystaveného dne 13. 11. 2009.

Druhým z důvodů, pro který krajský soud zrušil přezkoumávané rozhodnutí, bylo neprovedení důkazu výpisem z evidenční karty řidiče v souladu s § 53 odst. 6 větou první správního řádu. I žalovaný nezpochybnil, že o provedení důkazu touto listinou nebyl do spisu učiněn záznam. Jde tedy bezpochyby o vadu řízení před správním orgánem, ale v přezkoumávané věci tuto vadu Nejvyšší správní soud na rozdíl od soudu krajského nepovažuje za natolik intenzivní, aby mohla mít vliv na zákonnost rozhodnutí o věci samé. Je totiž nutno přihlédnout k tomu, že není pochyb o tom, že tato listina se ve správním spise nacházela v okamžiku, kdy ve věci proběhlo ústní jednání, v jehož závěru byla

obecnému zmocněnci žalobce dána možnost se s kompletním obsahem správního spisu seznámit a vyjádřit se k němu před vydáním rozhodnutí. Pokud by o provedení důkazu výpisem z evidenční karty řidiče byl proveden záznam v souladu s citovaným ustanovením správního řádu, důkazní situace by se nijak nezměnila. K této otázce se ostatně ve stejném duchu (a dokonce ještě shovívavějším) vyjádřila i doktrina. Ve druhém vydání publikace Správní řád – Komentář (JUDr. Josef Vedral, Ph.D., BOVA POLYGON, Praha 2006; 2012) její autor uvádí: „*Ustanovení § 53 odst.6 se nevztahuje na všechny písemnosti (dokumenty či listiny), které jsou součástí spisu a které slouží jako podklad pro rozhodnutí..... Sepsání protokolu o provedení důkazu listinou má význam především u „listin" podle odst. 1 tohoto ustanovení.....Takový postup by zcela postrádal význam v případě, kdy určitá listina je a po celou dobu správního řízení (a i poté) zůstane součástí spisu, na základě čehož mají účastníci řízení možnost se s ní na základě § 38 seznámit – pouhé přečtení takové listiny nebo sdělení jejího obsahu neznamená z hlediska listiny samotné žádnou „přidanou hodnotu"*. Bez ohledu na citované budou mít v dalším řízení správní orgány vzhledem k postoji žalobce příležitost vyhovět jeho požadavku a důkaz předmětnou listinou ve smyslu § 53 správního řádu provést.

Nejvyšší správní soud tak neshledal žádnou z kasačních námitek důvodnou, a proto mu nezbylo, než aby kasační stížnost zamítl (§ 110 odst. 1 s. ř. s.).

Žalovaný coby stěžovatel nedosáhl v řízení procesního úspěchu, a proto nemá právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti (§ 120, § 60 odst. 1 s. ř. s.). Pokud jde o žalobce, pak ten úspěch ve věci měl, ale ze soudního spisu nevyplývá, že by mu nějaké náklady v souvislosti s řízením o kasační stížnosti vznikly.

P o u č e n í : Proti tomuto rozhodnutí **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 8. února 2012

JUDr. Petr Průcha
předseda senátu